

2017-06-08
N2017/04031/IFK**Näringsdepartementet**Patent- och registreringsverket
Box 5055
102 42 Stockholm

Uppdrag att genomföra kunskapshöjande insatser för ökad förståelse om upphovsrättens innebörd

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar till Patent- och registreringsverket (PRV), att i enlighet med vad som närmare anges under rubriken Uppdraget nedan, genomföra kunskapshöjande insatser för ökad förståelse om upphovsrättens innebörd. Syftet är att offentliga aktörer, näringsliv och allmänhet bättre ska förstå innebörden av upphovsrätten bl.a. dess omfattning och begränsningar. Dessutom ska de möjligheter som finns för att få tillgång till kreativt, kulturellt och innovativt material främjas. Genom informations- och kunskapshöjande insatser ska också varumärkesintrång i form av piratkopiering motverkas.

Utgifterna för uppdraget ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:2 Patent- och registreringsverket, anslagsposten 1 Patent- och registreringsverket. Insatserna ska genomföras under åren 2017–2019.

PRV ska lämna en redovisning av resultatet av uppdraget till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 mars 2020. I redovisningen ska refereras till detta regeringsbesluts diarienummer. Uppdraget ska även delrapporteras till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 30 november 2017.

Uppdraget

Uppdraget syftar till att offentliga aktörer, näringsliv och allmänhet bättre ska förstå innebörden av upphovsrätten, bl.a. dess omfattning och dess begränsningar. Uppdraget syftar också till att de möjligheter som härigenom

ges för att få tillgång till kreativt, kulturellt och innovativt material, bl.a. digitalt, ska främjas. Det ska tydliggöras dels vad som är fritt tillgängligt att nyttja för att det inte omfattas av upphovsrättsligt skydd, dels vilka möjligheter som finns att nyttja upphovsrättsligt skyddat material samtidigt som upphovsmannens rättigheter värnas och respekteras.

PRV ska genomföra insatser för att öka offentliga aktörers, näringslivets och allmänhetens förståelse för och kunskap om upphovsrätten och upphovsrättens betydelse som ramverk och affärsmodell för skapande och innovation.

PRV ska även utreda olika insatser som kan underlätta för konsumenter och andra användare att lagligt ta del av digitalt tillgängligt material så som film, böcker och musik, med rättighetshavarnas samtycke. Ett exempel som ska beaktas är Europeiska unionens immaterialrättsmyndighets (EUIPO) arbete Agorateka.

PRV ska vidare genomföra insatser för att motverka piratkopiering. Genom informations- och kunskapshöjande insatser ska företagens medvetenhet kring piratkopiering öka. Främst små och medelstora företag ska uppmärksammas på hur de kan motverka varumärkesintrång, bl.a. genom att undvika att deras egna produkter piratkopieras, genom att undvika att omedvetet stödja sådan verksamhet och genom att minska risken för att själva beställa piratkopierade varor. Insatser för att öka allmänhetens medvetenhet om piratkopieringens baksidor och minska efterfrågan på piratkopierade produkter ska också genomföras. Arbetet ska i denna del av uppdraget genomföras i samarbete med Tullverket, Åklagarmyndigheten, Polismyndigheten, Konsumentverket och Läkemedelsverket (det s.k. myndighetsnätverket mot piratkopiering).

Skälen för regeringens beslut

I betänkandet Ökat värdeskapande ur immateriella tillgångar (SOU 2015:16) lämnades ett antal förslag på statliga insatser inom immaterialrättsområdet vilka syftar till att främja innovation och tillväxt. Utredningen pekar på brister i hanteringen av immateriella tillgångar hos företag. För att komma tillrätta med bristerna behöver medvetenheten om värdet och betydelsen av immateriella tillgångar öka i samhället generellt. PRV har redan ett informationsansvar för de registrerbara immaterialrätterna, men utredningen

pekar på att PRV även bör informera om upphovsrätt och hur man värnar och skapar värde i immateriella tillgångar

Branschföreträdare i den kreativa sektorn har även lyft fram vikten av statliga insatser för att stärka och främja kunskapen om immaterialrätten för att främja de kulturella och kreativa näringarna.

Genom att vidareutveckla och modifiera redan skapade produkter och verk kan nya produkter och verk växa fram. Med ökad kunskap om upphovsrättens och övriga immaterialrättigheters omfattning och begränsningar främjas utveckling och nytt skapande, samtidigt som rättighetshavarnas möjligheter att få ersättning stärks.

Regeringens strategi För ett hållbart digitaliserat Sverige – en digitaliseringsstrategi (dnr N2017/03643/D) lyfter bl.a. fram effektiv immaterialrätt som ett viktigt område för digital innovation. För att uppfinningsriktighet, skaparkraft och digitalisering ska kunna tas till vara och bidra till konkurrenskraft, tillväxt och nya jobb krävs också en ökad kännedom om upphovsrätt både hos innovatörerna själva och hos användare av den digitala innovationen.

Digitaliseringen möjliggör snabb och bred spridning av nya produkter med kreativt innehåll, vilket är positivt för både kreatörer och användare av produkterna. Samtidigt innebär den ökade tillgängligheten ett särskilt ansvar för den enskilde att förfoga över innehållet på ett sådant sätt att kreatörens, kulturskaparens eller innovatörens rättigheter upprätthålls och respekteras. EUIPO:s arbete Agorateka syftar till att göra det lätt att göra rätt, dvs. det ska vara lätt att hitta lagligt kulturellt innehåll digitalt.

I dag beräknas den internationella handeln med piratkopierade varor motsvara 2,5 procent av världshandeln, och det uppskattas att 5 procent av importen till EU avser piratkopierade produkter. Det resulterar i förlorade arbetstillfällen och ökade risker för näringslivet, allmänheten och miljön. Både näringsliv och konsumenter bör vara medvetna, trygga och ha god kunskap om vad som är tillåtet och om den illegala marknadens baksidor.

Mot den nu angivna bakgrunden anser regeringen att särskilda informations- och kunskapssatsningar bör genomföras för att värna upphovsrätten och stärka svensk näringsverksamhet och kreativ och kulturell utveckling.

På regeringens vägnar

Mikael Damberg

Maria Cederholm

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Justitiedepartementet/L3 och DOM

Utrikesdepartementet/HI och GR

Socialdepartementet/SAM

Finansdepartementet/BA och KO

Miljö- och energidepartementet/EE och MM

Näringsdepartementet/SUN, RS, FF, FÖF och D

Kulturdepartementet/KO, RS och MF

Konsumentverket

Läkemedelsverket

Polismyndigheten

Tullverket

Åklagarmyndigheten